

«L'essència de la transhumància és estar buscant l'eterna primavera»

El ramader Juan Martorell ha travessat els Ports durant 8 dies amb les seues 230 vaques, des de Fortanete fins a la Sénia

MARINA PALLÁS CATURLA
LA SÈNIA

En un món eminentment sedentari, Juan Martorell és nòmada. Fa transhumància a peu amb 230 vaques, bous i vedells. Fa unes setmanes va sortir de Fortanete, a Terol, i va fer vuit dies de trajecte, ell a l'ell d'un cavall, fins arribar a la Sénia, on estarà fins al maig.

Juan Martorell va néixer a Amposta, on hi va viure fins els 14 anys. El seu pare és d'allí i va conèixer la seua mare precisament fent transhumància a Fortanete, d'on és ella. Martorell viu en aquest petit poble de Terol mig any, a l'estiu. L'hivern se'l passa allà on el porten les pastures dels seus bous: la Sénia, els Ports...

Aquest jove de 34 anys es dedica juntament amb la seua germana, que en té 30, a la ramaderia extensiva des del 2014. Però aquests germans són la sisena generació de transhumants a la família, que es dedicava originàriament a les ovelles. Va ser Juan i Maria Pilar que van iniciar-se amb vaques i bous. «L'essència de la transhumància és estar buscant

l'eterna primavera. Ve dels moviments migratoris dels homes de la prehistòria. Es movien seguint els animals cap a llocs més frescos o més càlids», explica Juan Martorell al *Diari*. «Quan a Fortanete comença a fer fred i a nevar, bai-

La frase

«Seria bo que les administracions i els ramaders treballessin junts per fer neteges de boscos i tallafocs»

Juan Martorell
Ramader transhumant

xem cap a llocs menys freds i on hi ha més plantes, per després tornar. Enguany estem a la Sénia, però un altre any podem estar en un altre lloc. Som com nòmades, sempre estem buscant les millors pastures per als nostres animals».

El ramader explica que la transhumància no s'acostuma a

comptar per dies sinó per etapes, ja que algunes jornades es faran més quilòmetres o menys en funció del tipus de pastura que hi haja o de l'aigua per als animals. «No tenim cap pressa. Anem a poc a poc perquè anem lluny. Quan estàs fent transhumància la prioritat és que els animals vagin menjant. Ells no tenen noció del temps i nosaltres el que volem és que ells estiguen bé».

En el cas de Martorell són un equip de vuit persones, de les quals quatre van a cavall. La seua transhumància és tota a peu, a excepció d'algun cas que puga haver si hi ha un animal malalt. «Conec més ramaders que fan transhumància, sobretot a Terol, tot i que la majoria són d'ovelles. Hi ha ramaders que marxen fins Jaén o Extremadura. És comú fer això. Però la majoria ho fan en camió, a peu n'hi ha molts menys».

La transhumància es fa també per un motiu econòmic, ja que és molt més barat portar els animals a pasturar al camp que no pas donar-los de menjar cada dia. «La nostra explotació és de ramaderia

extensiva, no concebem estar en un lloc fixe i donar-los només pinso».

Martorell posa en valor també el paper mediambiental que té la transhumància. «Hi ha estudis que diuen que un ramat transhumant pot espargir fins a 5.000 llavors al dia. A més, en un incendi, tot el que està pasturat no serà combustible». En aquest sentit, el jove ramader sosté que les administracions «haurien d'adonar-se dels grans beneficis de la ramaderia extensiva i facilitar la feina als ramaders que volen anar a aquestes zones». Per a Martorell seria bo que «l'administració i els ramaders treballessin junts per poder fer neteges de boscos o tallafocs, ja que seria molt beneficiós per a tots».

Martorell va decidir comercialitzar la carn de les seues vedelles sota el segell Sabor Trashumante. Així, es comercialitza la carn del ramader directament al consumidor, en lots de 10 quilos que entreguen ells sense intermediaris. «D'aquesta forma posem en valor el paisatge que està mantenint el ramat extensiu i que noves generacions puguen viure del camp». La carn dels animals transhumants, destaca, és molt més tendra i saborosa, «res a veure amb la industrial», perquè els animals s'han criat en llibertat.

Juan Martorell (a la dreta) a la vora del ramat mentre pasturava, camí de la Sénia.

FOTO: CEDIDA

 Consorci d'Aigües de Tarragona	CONTRACTACIÓ DE SERVEI Presentació d'ofertes
El Consorci d'Aigües de Tarragona fa pública la convocatòria per a la presentació d'ofertes per l'adjudicació del contracte referent a "VIRTUALITZACIÓ ETAP"	
EXP. 31/2021	
Pressupost (abans d'IVA): 64.180,00 €	
Termini d'execució: 3 mesos	
Procediment d'adjudicació: obert	
Data límit de presentació d'ofertes: 12-abril-2021, a les 10.00 h	
Documentació a presentar: l'exigida als Plecs	
Obertura de pliques: 30-abril-2021, a les 10.15 h a les oficines del CAT	
La documentació referent al concurs es pot consultar a la pàgina web www.ccaait.cat	
Consorci d'Aigües de Tarragona Oficina de Contractació (Autovia T-11 km 14, 43006 TARRAGONA. Tel. 977636207)	
Josep-Xavier Pujol Mestre - Director gerent	Constantí, 26 de febrer de 2021